

INSTRUKTION TILL

BARNETS BÄSTA KOLLEN

OBS: UTKRÄST

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utan evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

BOX 1020 | 101 38 STOCKHOLM | PG 76 50 96-3 | SWISH 123 338 98 55 | REDAKTIONEN@BARNETSBASTA.ORG | WWW.BARNETSBASTA.ORG

ISBN: 978-91-983959-5-2

Författare: Erik Philipson

Webbadress: www.barnetsbasta.org

Mejladress: redaktionen@barnetsbasta.org

Utgåva: Förhandsutgåva för att få återkoppling,
Revision 27 januari 2019

Förlagsort: Stockholm

Utgivningsår: 2019

Ansvarig utgivare: Erik Philipson
Föreningen Barnets
bästa har utgivnings-
bevis

Formgivning: Erik Philipson

Typsnitt: Bookman Old Style
Gill Sans
Sabon Roman SC

Redigering: Kathrin Dohse

Copyright: Erik Philipson

Utgivare: Philipson Biz förlag
Box 1020
101 38 Stockholm

I samarbete med Barnets bästa ideell förening

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utän evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

VARFÖR ÄR DETTA ETT UTKAST?

Syftet med Barnets-bäst-kollen: När vi bland de cirka 1000 vetenskapliga utredningsmetoder, tankefel och utredningsmetoder som finns, utkristalliserade de 8 absolut nödvändiga utredningsmetoderna och de 6 nödvändiga utredningsfaserna, var syftet att hitta dem som skulle klara av att hantera alla problem vi kände till och läst om. Exempelvis de som uppmärksammar hur barn rättsosäkert kan hanteras. Eller de klagomål som kvinnorörelser har, pappagrupper, mor- och farföräldrar, invandrargrupper, de med funktionshinder ... klagat över.

För att göra detta enkelt lades mycket arbete ned på att identifiera de absolut nödvändiga och grundläggande.

Om någon eller flera detaljer i en skrift som denna är otydliga eller felaktigt utformade, är det lätt att uppfattas och anklagas för att vara oseriös. Därför ber vi dig om att använda Barnets-bästa-kollen och sedan att återkoppla till oss. Detta så att vi kan få bort sådant som kan användas för att säga att Barnets-bästa-kollen inte är ett sakligt och opartiskt gransknings sätt för socialtjänstens barnutredningar.

Namnet Barnets-bästa-kollen kommer från "Bredbandskollen" där något komplicerat och avancerat genomförs på enkelt sätt.

Hitintills har Barnets-bästa-kollen klarat uppgiften väl. Vi testat den i våra studiecirkel och upptäcker mindre förbättringar som införs successivt. När den får ännu större spridning upptäcks säkert brister som vi uppskattar om du berättar för oss. Därför är detta ett väl genomarbetat utkast. Vill du se vilken utgåva du har så se sidan 2 under utgåva.

Mejla gärna din återkoppling till mejladressen kollen@barnetsbasta.org

Välvilliga hälsningar

Erik Philipson, ordförande

Barnets bästa ideell förening

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utan evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

PRECISERING

DETTA ÄR PRECISERING (KORT):

Alla har vi erfarenhet av att vad en person hävdar har hänt på ett visst sätt, lätt kan ifrågasättas av en annan person som var med. Många har upptäckt att när vi bråkar med vår partner så kan vi själva vara övertygade om att vi har rätt om vad som hänt och hur det ska uttolkas/förstås. Samtidigt kan den andra ändå ha en helt annan uppfattning och argumentera för den. Ofta kan vi i efterhand upptäcka att vi båda två har både rätt och fel. Alltså kan man inte enbart utgå från vad en person påstår har hänt alternativt vad en utredare säger sig ha observerat.

Vi som människor påverkas också av att vi har ett så kallat konfirmationsbias, det vill säga att vi ser vad vi vill se och inte ser vad vi inte vill se.

Har vi dessutom egna och kanske dolda behov så ökar det vårt konfirmationsbias. Här är tre exempel:

- Om min tidigare partner har varit otrogen och vi har skilt oss så kanske jag vill hämnas och kommer därför att se brister som inte finns och förstora brister som är normala så att jag till slut använder vårt gemensamma barn som slagträ mot den andra föräldern, något som är oacceptabelt.
- Om jag är en familjehemsförälder och gärna vill behålla barnet hos oss, så kommer jag kanske att uppfatta att när barnet är ledset när det skiljts från sina älskade föräldrar, så innebär det att föräldrarna är dåliga för barnet. När det i själva verket kan vara tvärtom.
- Om jag som utredare blir offer för mitt konfirmationsbias så kommer jag att se det som bekräftar min uppfattning och ignorera sådant som inte bekräftar det.

Bland annat därför kan man aldrig förlita sig på att vad en person påstår eller en utredare säger sig ha observerat.

Om det saknas teknisk bevisning för vad som skett som en videoupptagning, så måste en utredare istället ställa otroligt många kontrollfrågor när någon påstår att något allvarligt har hänt, så att utredningen börjar närma sig ett sakligt belagt sakförhållande. Alternativt att utredarna bestyrker sina egna observationer som om de själva ställt de otroligt många kontrollfrågorna till sig själv.

Efter en första omgång av många kontrollfrågor kan det verka rimligt att den påstådda händelsen har hänt. Men det behövs ofta många fler kontrollfrågor för att kunna närma sig att den påstådda händelsen också har hänt just precis så som denna person påstår.

Det är vad den vetenskapliga utredningsmetoden precisering handlar om, händelsen preciseras. Även om den vetenskapliga utredningsmetoden utförs korrekt i en utredning, så avgör den inte om den påstådda händelsen är sakligt grundad eller inte. En förutsättning är källkritik och även att de övriga vetenskapliga utredningsmetoderna i Barnets-bästa-kollen använts. Först när alla de utredningsmetoderna har använts korrekt kan en uppgift sägas vara en belagd sakuppgift och uttolkningen av den är saklig, opartisk och rättssäker.

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utän evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

VILKA PÅSTÅDDA HÄNDELSE DU SKA UNDERSÖKA PRECISERINGEN FÖR

En utredning innehåller som regel en stor mängd påstådda händelser och observationer, till exempel något en förskolelärare påstått och även vad utredarna skriver att de observerat.

Oftast finns otroligt många påståenden som man som drabbad förälder kan vara upprörd över. Men man måste ignorera de flesta av påståendena och observationerna. De man istället ska fokusera på är de påstådda händelserna som utredarna själva uppfattat som viktiga och som lett fram till deras och utredningens slutsats. Ibland kan det vara så att de i sin tur bygger på andra påståenden i utredningen och då kan det behövas att du även fokuserar på dem.

Alltså, även om du är upprörd över andra påståenden så bör du undvika dem för även utredarna ansåg dem vara oviktiga och det blir ett slöseri med din tid. Dessutom är risken stor att du själv blir subjektiv i din granskning. Denna granskning syftar till att vara saklig, så se till att vara balanserad.

Ett bra sätt som vi använt oss av i vår bok "Utredning socialtjänsten för barnets bästa?" är att identifiera de olika påståendena i avsnittet "Analys och bedömning", se sidan 11 till 12 i boken.

Det är de påståenden som underbygger utredningens slutsats som du nu ska undersöka om de har preciserats eller inte. Om de inte har preciserats i utredningen kan det vara nödvändigt att gå till de betydligt mer omfattande journalanteckningarna som är resultatet av alla intervjuer och annat som har dokumenterats för utredningens skull och identifiera ursprungsanteckningarna till. Har du inte tillgång till dem så kan du som vårdnadshavare begära att få ut dem. Men som regel gäller att allt som utredningen anser vara viktigt också måste stå i utredningen. Gör det inte det, så är det ett allvarligt fel som du kan uppmärksamma i formuläret.

Undersök nu om dessa påståenden har preciserats av utredarna på korrekta sätt. Om det har skett på ett korrekt sätt så framgår hur de ställt kontrollfrågor så att påståendet är så preciserat att berättelsen verkar hålla så bra att det är svårt att motsäga sig att den inte har hänt och att det preciserade påståendet stödjer att den påstådda händelsen/observationen har hänt just så som personen påstår/utredarna observerar.

TIPS FÖR HUR DU KAN ARBETA

Märk upp alla påståenden och observationer i utredningens avsnitt "Analys och bedömning" genom att skriva in "P1" för det första påståendet/observationen, "P2" för den andra och så vidare. Om påstående/observation nummer 2 återkommer så markerar du genom att återigen skriva in "P2".

Sedan går du tillbaka till själva utredningsrapporten och markerar var underlaget för första påståendet finns som du nu märker upp med P1, och så vidare.

Om det behövs så granskar du även de så kallade journalanteckningarna som är utförligare och ser vad mer för stöd för påståendena och observationerna som finns där som du återigen märker upp med "P1" och sedan det andra och så vidare. Men i varje professionell utredning och rättssäker utredning ska allt sådant underlag finnas i själva utredningen.

Nu kan du tydligt se vilket underlag socialtjänstens handläggare haft för vad de påstår har skett och om det har preciserats eller inte.

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utan evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

DET JÄMFÖRANDE EXEMPLET

I det jämförande exemplet i vår bok ”Utredning socialtjänsten för barnets bästa?” genomfördes ingen precisering alls, se sidan 50.

Det enda underlag för detta återfinns i själva utredningen (och är i praktiken det samma i journalanteckningarna, utredarna verkar ha kopierat det därifrån in i utredningen samt anpassat texten till utredningen):

<Den andra föräldern> berättar om ett tillfälle då hen sprungit på barnet ute under <den första förälderns> vecka och att hen då reagerat på att barnet knappt vågade gå fram till hen. Barnet har också sagt till <den andra föräldern> att barnet inte vågar berätta för <den första föräldern> om barnet har träffat den andra föräldern..

Se sidan 32, andra spalten och tredje stycket

Det till och med framgår att den enda källan för detta allvarliga påstående är vad den ena föräldern berättar och att inga kontrollfrågor har ställts. Vetenskapen vet att det inte är tillförlitligt att lita på vad en människa påstår och ännu mindre vad en person påstår som har egna intressen i en konflikt. Dessutom, inga andra informationskällor som skolpersonal stödjer denna allvarliga uppfattning. Att ett sådant underbyggt påstående tas med är osakligt, partiskt och rättsosäkert.

I alla de 24 granskningar vi har granskat så hade inget subjektivt påstående preciserats alls utan socialtjänstens handläggare hade utan saklig grund skrivit in de subjektiva påståendena som passade utredarnas egna uppfattningar/konfirmationsbias som belagda sakuppgifter, något som är rättsosäkert.

FYLLA I FORMULÄRET (DET ANDRA DOKUMENTET)

Utifrån detta ovan kan du nu själv fylla i hur den vetenskapliga utredningsmetoden precisering har använts eller inte använts i utredningen, i ifyllningsformuläret

OM "ANVÄNDADET AV PRECISERING I UTREDNINGEN"

I formuläret bör du svara på frågorna och kanske förtydliga svaret i tabellen men även använda rubriken "Eventuellt förtydligande" för detta.

OM "EVENTUELLT FÖRTYDLIGANDE OCH/ELLER TILLÄGG"

Här kan du förtydliga svaret i tabellen.

Bra kan vara att också ange på vilken sida och i vilket stycke som något sker. Det gör det lättare för alla att själva källkritiskt granska om du har stöd för vad du kommit fram till i din granskning.

OM "BEDÖMNING"

Här har vi lyft fram några frågor värda att speciellt besvara.

OM "OMDÖME"

Utifrån vad du fått fram ovan, ska du nu ge ett betyg i ifyllningsformuläret. Lämpligt är att använda omdömena:

- Sakligt eller osakligt
- Opartiskt eller partiskt
- Transparent eller inte transparent

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utän evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

- Repeterbarhet eller ej repeterbarhet
- Rättssäkert eller rättsosäkert

Det är inte helt lätt att bedöma utan här gäller det att vara omdömesgill.

Eftersom detta underlag ska utgöra underlag för ett ingrepp i barns, föräldrars, mor- och farföräldrars mänskliga rättigheter så får det inte vara godtyckligt. Varje påstådd händelse som utredningen använder sig av för att motivera ett ingrepp måste ha preciserats korrekt genom otroligt många kontrollfrågor.

Om säg ett av tio påståenden inte har preciserats kan det ses som olyckligt men kanske inte ska bedömas som osakligt för det om de andra påståendena preciserats korrekt. Men om många av påståendena inte har preciserats, så är de osakliga och de kan inte vara underlag för en utrednings analys och bedömning. De måste uteslutas. Hur många av påståendena är då kvar?

Om själva urvalen av påståendena är sådana att de som är fördelaktiga för en part i utredningen har tagits med och de som är fördelaktiga för den andra parten inte har tagits med, är även valet av påståenden/observationer dessutom partiskt. Vanligt har också varit att utredarna utelämnat påståenden som skulle vara ofördelaktiga för parten som har deras gillande. Detta under förutsättningen att detta inte skulle kunna motiveras på rimliga sätt med informationsval och informationsbortval.

Om ett av dessa kriterier (osaklighet och partiskhet) är uppfyllt, så är utredningen redan här rättsosäker.

Vi har tänkt oss att omdömet här bör vara några av dessa ord men ingen löpande text. Det gör ditt omdöme tydligare. Ringa in vad som passar och stryk det som inte passar.

OM "MOTIVERING"

Om man missat en enligt utredningen mindre viktig del i preciseringen av påståendena, kan det vara acceptabelt. Men det här är en myndighetsutövning i skarpt läge som kommer avgöra barns, föräldrars och anhörigas framtid. Därmed krävs att väsentliga uppgifter preciseras konsekvent och tydligt och att valet av preciserade påståenden är relevant.

Här kan du motivera bedömningen ovan. Se gärna hur vi gjorde det i boken "Utredder socialtjänsten för barnets bästa?" på sidan 50.

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utan evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

BASFREKVENNS

DETTA ÄR BASFREKVENNS (KORT):

Basfrekvens kan sägas handlar om vanlighet. Om en förälder en eller ett fåtal gånger har råkat agera dumdrigt så kan man jämföra med andra föräldrar. För det finns inga perfekta föräldrar och det är vanligt att man som förälder gör en del dumdriga saker. Kan detta antas vara inom det breda spannet som hör till att vara en normalt fungerande förälder eller inte? Om det är så, så måste varje rätts-säker utredning exkludera sådana händelser från utredningen.

Om händelsen däremot är mycket allvarlig som att man injicerar droger i ett spädbarn så räcker det med en gång, för att det ska vara allvarligt.

Alternativt, om en förälder ena veckan råkar skada barnet på örat, för att nästa vecka skada barnet på ena foten, nästa vecka på ländryggen, nästa vecka i magen, så är det också allvarligt, vi tror att du förstår varför. Det är inte var skadan inträffar utan hur ofta den sker som blir viktigt, hur vanlig den är och dess allvar.

Varför behövs den vetenskapliga utredningsmetoden basfrekvens?

Resultatet av forskning, research och över 400 expertgranskade barnutredningar avslöjar att socialtjänsten genomgående sedan 1982, då vi fick nuvarande socialtjänstlag, i sina barnutredningar använder enstaka dumdriga händelser som underlag för att påstå att föräldern har så allvarliga brister i sin föräldraförmåga, att den ska förlora sin nära kontakt med barnet.

Vad de lyfter fram är att händelsen faktiskt har inträffat och verkar på det sättet lyckas motbevisa föräldrarna: Var det inte så att du gjorde detta? Det var väl inte barnets bästa? Tyvärr händer det sedan att detta även används av advokater i domstolsförhandlingar samt domstolars beslutsmotivering. Trots att det är osakligt, partiskt, rättsosäkert och inte på något sätt för barnets bästa.

Dessutom möter föräldrarna här en övermakt och eftersom de inte känner till den vetenskapliga utredningsmetoden basfrekvens så skuldbelägger de sig själva för dumheter och olyckligheter som varje normalt fungerande förälder utsätter sina barn för. Det traumatiserar föräldrarna och gör det ofta mycket svårt för dem att försvara sig, de har ju gjort det hemska som de önskar ogjort.

Forskningen, researchen och expertgranskningarna upptäcker ständigt att socialtjänsten har ignorerat metoden basfrekvens och därför tagit fram en utredningsrapport som ger underlag för godtyckliga ingrepp i barns, föräldrars, mor- och farföräldrars mänskliga rättigheter.

VILKA PÅSTÅDDA HÄNDELSER DU SKA UNDERSÖKA **BASFREKVENNS** FÖR

Du har redan under avsnittet precisering identifierat de viktiga påstådda händelserna/observationerna enligt barnutredningen. Nu ska du bedöma på hur många av dem man borde ha använt den vetenskapliga utredningsmetoden basfrekvens för.

TIPS FÖR HUR DU KAN ARBETA

Märk upp alla påståenden och observationer i utredningen som du anser att utredningsmetoden basfrekvens borde ha använts på, med BF1, BF2, osv. där BF står för Basfrekvens.

Fundera igenom varför, för du bör kort kunna förklara och motivera detta i ifyllningsformuläret.

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utän evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

DET JÄMFÖRANDE & LÄRANDE EXEMPLET

I det jämförande exemplet genomfördes ingen basfrekvens alls, se bokens sida 50. Av det enda underlaget för händelsen som inte preciserats, står:

*<Den andra föräldern> berättar om **ett** tillfälle då hen sprungit på barnet ute under <den första förälderns> vecka och att hen då reagerat på att barnet knappt vågade gå fram till hen. Barnet har också sagt till <den andra föräldern> att barnet inte vågar berätta för <den första föräldern> om barnet har träffat den andra föräldern..*

Se sidan 32, andra spalten och tredje stycket

Här uppges att detta bara har skett en enda gång och det finns inte några fler exempel för att något liknande har skett eller att barnet inte kan visa positiva känslor för båda sina föräldrar eller att den första föräldern har påverkat barnet så här, i utredningen. Samtidigt är detta påstående inte preciserat.

Detta påstående borde alltså definitivt ha exkluderats ur utredningen utifrån den vetenskapliga utredningsmetoden basfrekvens, det har bara skett vid ett tillfälle.

Dessutom har informationskällan inte utsatts för källkritik och påståendet har inte heller preciserats.

Går vi tillbaka lite längre i instruktionen så togs där upp förutsägbarhet i samhället. Man ska som förälder i stort kunna förutsätta vad som är ett skadligt beteende gentemot sitt barn. Om detta påstående nu har hänt en gång, hur är det något en förälder kan förutse är oansvarigt?

FYLLA I FORMULÄRET (DET ANDRA DOKUMENTET)

Utifrån detta ovan kan du nu själv fylla i hur den vetenskapliga utredningsmetoden basfrekvens har använts eller inte använts i utredningen, i ifyllningsformuläret

OM "ANVÄNDANDET AV **BASFREKVENNS** I UTREDNINGEN"

I formuläret bör du svara på frågorna och kanske förtydliga svaret i tabellen men även använda rubriken "Eventuellt förtydligande" för detta.

Bra kan vara att också ange på vilken sida och i vilket stycke som något sker. Det gör det lättare för alla att själva källkritiskt granska om du har stöd för vad du kommit fram till i din granskning.

OM "EVENTUELLT FÖRTYDLIGANDE OCH/ELLER TILLÄGG"

I formuläret bör du svara på frågorna och kanske förtydliga svaret i tabellen men även använda rubriken "Eventuellt förtydligande" för detta.

Bra kan vara att också ange på vilken sida och i vilket stycke som något sker. Det gör det lättare för alla att själva källkritiskt granska om du har stöd för vad du kommit fram till i din granskning.

Glöm inte att du kan lägga till längre texter i en bilaga.

OM "BEDÖMNING"

Här har vi lyft fram några frågor värda att speciellt besvara.

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utän evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

OM "OMDÖME"

Utifrån vad du fått fram ovan, ska du nu ge ett betyg i ifyllningsformuläret. Lämpligt är att använda omdömena:

- Sakligt eller osakligt
- Opartiskt eller partiskt
- Transparent eller inte transparent
- Repeterbarhet eller ej repeterbarhet
- Rättssäkert eller rättsosäkert

Om utredarna missat basfrekvensen för en enligt utredningen mindre viktig uppgift, kan det vara acceptabelt. Men det här är en myndighetsutövning, som kan avgöra barns, föräldrars och anhörigas framtid. Därmed krävs att såväl subjektiva påståenden som inte har preciserats, observationer som det finns teknisk bevisning för (som en videoupptagning) samt faktiska och påstådda händelser som preciserats, även noggrant utreds med basfrekvens. De utredningsmetoder och utredningsfaser som ingår i Barnets-bästa-kollen är nödvändiga för att en utredning ska uppfylla alla krav, se Bo Edvardssons förtydligande.

Om basfrekvens har undvikits att användas en gång för ett mindre allvarligt påstående/observation kan det kanske vara acceptabelt men inte annars. Här måste utredningen vara professionell. Då är utredningen osaklig.

Om basfrekvens kan sägas användas för att partiskt förstärka den part som har socialtjänstens gillande och så kan metoden också användas för att förminska den part som inte har deras gillande. Då är användandet av metoden även partisk.

Om det är osakligt och/eller partiskt, så är det även rättsosäkert. Sådana underlag som påverkar ingrepp i barns, föräldrars, mor- och farföräldrars mänskliga rättigheter får en myndighet inte framställa.

OM "MOTIVERING"

Här kan det vara viktigt att du anger varför några av påståendena borde ha utretts med metoden basfrekvens, så att det tydligt framgår varför och vad det skulle ha inneburit för utredningen, samt att detta påstående borde ha exkluderats som underlag i utredningen.

Här kan du motivera bedömningen ovan. Se gärna hur vi gjorde det i boken "Utredder socialtjänsten för barnets bästa?" på sidan 51.

BARNETS BÄSTA

Idell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utän evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!